

Bærum kommune
Postboks 700
1304 Sandvika

Bærum Kulturråd, 15. oktober, 2024

Innspill - budsjett- og økonomiplan 2025-2028

1. Innledning

Bærum Kulturråd er en paraplyorganisasjon og talerør for Bærums over 100 kulturorganisasjoner innen kor, korps, teater, dans m.fl.

Kultur motvirker utenforskap og økt polarisering og bidrar til større mangfold, inkludering og integrering. De samfunnsøkonomiske kostnadene ved utenforskap og frafall fra skole og fritidsaktiviteter er enorme, og et rikt og mangfoldig kulturtilbud til befolkningen er en veldig viktig faktor for å motvirke dette. Kutt i lokale kulturtilbud er en kortsiktig løsning som kan gi langvarige negative konsekvenser, spesielt for barn og unge og de eldre. Det er ikke bærekraftig politikk, prisen vil bli høy, både for kommunekassa og Bærums innbyggere.

2. Oppsummert

Tilskudd til kulturformål

Bærum Kulturråd mener at tilskuddsordningen til kulturformål må skjermes for kutt og at eksisterende ramme videreføres.

Frivillighetsmidler

Bærum Kulturråd mener at Frivillighetsmidler bør skjermes for kutt og at eksisterende ramme videreføres.

Kulturanleggsplanen

Bærum Kulturråd mener at ordningen må skjermes for kutt og at eksisterende ramme videreføres.

Fritidsstipendet

Bærum Kulturråd mener at Fritidsstipendet bør skjermes for kutt og at eksisterende ramme videreføres.

Skolen som kulturarena

Bærum Kulturråd mener at Treklang må være åpent og tilgjengelig for kulturfrivilligheten mellom 17:00-22:00. I tillegg må alle grunnskolene i Bærum kommune være lagt inn i bookingsystemet "Aktiv kommune".

Kommunegården

Bærum Kulturråd mener at Kommunegården, "Frivillighetens hus", må være tilgjengelig for frivilligheten mellom 17:00-22:00.

Øke leieprisene i Bærum kulturhus

Bærum Kulturråd mener at leien for lokale aktører ikke bør økes.

Fornebu - flerbrukshus

Bærum Kulturråd mener at det er viktig at behovet for kulturlokaler på Fornebu dekkes, og at det bør ses på eksisterende lokaler for midlertidig og permanent bruk.

Redusere midler til øremerkede kulturformål

Bærum Kulturråd mener at man bør se på nye inntektskilder for Sandvika Byfest og BAKgården, som for eksempel fra lokalt næringsliv, nasjonale støtteordninger m.m. Det bør også vurderes å spre kuttene utover flere kommunale arrangement (rådhusets julegrantenning, Kulturnatt Elvelangs, Kunst rett vest m.m.).

3.1 mill er prisen for å skjerme, og videreføre eksisterende rammer for tilskudd til kulturformål, frivillighetsmidler, kulturanleggsplanene og fritidsstipendet. I det større bildet er prisen for å skjerme store deler av kulturfeltet liten, mens konsekvensene ved å kutte er enorme.

3. Detaljert beskrivelse av kuttområder, prioriteringer og konsekvenser for kulturfeltet

Tilskudd til kulturformål

Veldig mange av Bærum kulturaktører mottar støtte gjennom denne ordningen, og er for veldig mange essensielt for å opprettholde drift og aktivitet. Ordningen bidrar til et bredt og mangfoldig kulturtilbud, spesielt for barn, unge og de eldre i Bærum.

Bærum Kulturråd mener:

Det ble søkt om tilskudd på over 15 mill. for 2024, noe som er beskrivende for behovet og nødvendigheten for denne ordningen. Bærum Kulturråd ser et sterkt behov for at tilskuddsordningene for frivillighetskulturen styrkes, noe som vi foreslo i vårt budsjettforslag for 2025. Tilskuddsrammene har vært uendret de siste årene. Det vil si at det har vært gjentatte kutt, med tanke på prisvekst og at antall søkere har økt.

Vi mener denne ordningen må skjermes fra kutt. Beløpet som skal kuttes er lavt, relativt sett, mens konsekvensene er veldig store. De økonomiske marginene i kulturfrivilligheten er små og de fleste er helt avhengige av tilskuddsmidlene. Tilskuddsmidlene går til blant annet til å dekke kostnader til dirigenter og instruktører, reparasjoner av instrumenter, kjøp av nye instrumenter, notesett, samt leie av saler til konserter og forestillinger. Kutt i tilskudd til kultur vil medføre mindre aktivitet, som

konserter, forestillinger, øvelser m.m. Dette vil ramme de som deltar i kulturaktiviteter, det vil ramme publikum og folks tilgang til kulturopplevelser. Det vil svekke rekruttering, deltakelse, bredde og mangfold, og det vil også svekke inkludering og integrering.

Frivillighetsmidler

Flere av Bærum Kulturråds medlemmer mottar midler fra denne ordningen til blant annet aktivitet for barn og unge og rekrutteringstiltak.

Bærum Kulturråd mener:

Frivilligheten bør skjermes fra kuttene. Argumentet om at de frivillige organisasjonene må søke støtte gjennom andre kommunale ordninger er svakt, da disse ordningene også er rammet av kutt.

Kulturanleggsplanen

Investeringene til kulturanlegg er sårt tiltrengte midler til tilpasning av lokaler, slik at de er bedre egnet for sambruk og flerbruk. I tillegg går midlene til innkjøp av utstyr og inventar til ulike kulturarenaer i kommunen.

Bærum Kulturråd mener:

Til sammenligning, så er det avsatt 18,5 MNOK i 2024 til anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Rammen for kulturanleggsplanen er relativt beskjedent. Vi mener at ordningen må skjermes, da midlene som gis til kulturanlegg allerede er svært begrenset.

Fritidsstipendet

Foreslås å redusere rammen med 1 mill. Rammen har vært på ca. 8 mill.

Bærum Kulturråd mener:

Tilbudet med Fritidsstipend til barn og unge i Bærum er et veldig godt tiltak for å senke barrierer for deltakelse og motvirke utenforskap. I Bærum Kulturråds forslag til budsjett for 2025, ba vi om at tilbudet styrkes i tiden framover, og at man sikrer at tilbudet nås ut og treffer de som trenger det mest. Søknadstall og tildelinger har vært økende de siste årene, noe som understreker behovet for at ordningen bør styrkes. Vi ønsker at tilbudet skjermes fra kutt. I likhet med tilskudd til kulturformål, så er beløpet som skal kuttes relativt lavt, mens konsekvensene er veldig store. Kutt vil føre til at færre kan ta del i kulturen og bidra til økte forskjeller i lokalsamfunnet.

Redusere midler til øremerkede kulturformål

Redusere midler til ulike kommunale arrangement med 1.7 mill.

Bærum Kulturråd mener:

Sandvika Byfest og BAKgården, som rammes av forslaget til kutt, er spesielt viktige arenaer for Bærum Kulturråds medlemmer. Det bør vurderes å spre kuttene utover flere kommunale arrangement (rådhusets julegrantenning, Kulturnatt Elevelangs, Kunst rett vest mm). I tillegg bør man se på nye inntektskilder for Sandvika Byfest og BAKgården, som for eksempel fra lokalt næringsliv, nasjonale støtteordninger m.m.

Øke leieprisene i Bærum kulturhus

Prisøkningen skal gi 400 000 kr i ekstra inntekter per år.

Bærum Kulturråd mener:

Det er en mangel på fremføringslokaler i Bærum. Prisene som i dag tilbys lokale kulturaktører for leie av lokaler i Bærum kulturhus er høye, og det er svært utfordrende å arrangere konserter og forestillinger uten å gå i økonomisk underskudd. En forhøyet pris vil føre til at mange ikke har mulighet til å bruke disse lokalene, noe som forverrer tilgangen på fremføringsarenaer. Det er derfor viktig at prisøkningen ikke omfatter lokale kulturaktører og kulturfrivilligheten. Kulturhuset må hente denne inntjeningen fra næringslivet og andre aktører, ikke fra lokale kulturaktører. Minimumsleien av teknikere, fra fire til seks timer, bør heller ikke være gjeldende for lokale kulturaktører.

Fornebu - flerbrukshus

Det skal ikke brukes penger på dette i planperioden, med unntak av 7 mill. i 2028.

Bærum Kulturråd mener:

Det er et prekært behov for lokaler for kulturen på Fornebu. Dette gjelder både for øvelser og fremføring. 20 % av befolkningen på Fornebu er barn og unge under 13 år, som trenger lokaler for deres fritidsaktiviteter.

Kommunen må se på en helhetlig løsning for lokaler til kulturen, og ta i bruk eksisterende lokaler på bl.a. Flytårnet. Det bør ses på en mulighet for langtidsleie av låven på Oksenøya Bruk til kulturformål. Varmesentralen trenger noen enkle tilpasninger, som en større scene, oppgradert lyd- og lydanlegg og utbedring av akustiske forhold. Lokalene på Treklang - Oksenøya senter må bli bedre tilrettelagt for bruk etter skoletid.

Redusert åpningstid på Kommunegården og Treklang - Oksenøya senter

Det foreslås å redusere åpningstiden på blant annet Kommunegården og Treklang - Oksenøya senter mellom 17:00-22:00.

Bærum Kulturråd mener:

Reduksjon i åpningstiden for Kommunegården og Treklang - Oksenøya senter vil ha veldig store negative konsekvenser for frivillighetskulturen, som bruker disse byggene i tidsperioden 17:00-22:00. Kommunegården har under 50 % dekningsgrad. Kommunen bør heller se på muligheter for inntjening gjennom utleie av kontorplass, møte- og seminarrom, arrangementer m.m. til eksterne aktører og næringslivet, og ikke ta bort tilbudet for kulturfrivilligheten.

I en tid med en presset kommuneøkonomi, vil sambruk og flerbruk bli enda viktigere i tiden framover. Kommunen må legge bedre til rette for hvordan Kommunegården og Treklang - Oksenøya senter kan brukes av det lokale kulturlivet.

Skolen som kulturarena

Bærum Kulturråd mener:

Skolebygg er viktige kulturarenaer i lokalsamfunnet. De er i hyppig bruk av frivillighetskulturen, Bærum kulturskole, så vel som av profesjonelle aktører. Kommunen har vedtatt «Konsept for bærumsskolen 2018-28», som sier blant annet at skoleanlegg skal være et samlingspunkt for nærmiljøet og ivareta behov til kulturen, og være tilrettelagt som kulturarena utenfor skoletiden. Det er dessverre en rekke utfordringer i forhold til tilgang til skolene; som i helger og ferier, soneinndeling av byggene, bookingløsninger og adgangskontroll. Disse faktorene samlet gjør det svært utfordrende for skolene å fungere godt som lokale kulturhus.

Dette bør prioriteres i tiden framover:

- Alle skoler må legges inn i "Aktiv kommune", og det må gå an å søke om lokaler på fast basis for et skoleår av gangen.
- Systemer for å sikre at lokalene til kultur på skolene blir prosjektert av fagakustiker med spesialkompetanse på kulturlokaler og at sceneteknisk utstyr blir prosjektert av rådgivere med ekspertise på dette. Dette er spesielt viktig ved rehabilitering og nybygg.
- Bedre tilgang på lokalene. Se på gode løsninger for adgang (for eksempel; bruke en app-basert løsning lik den i Deichman bruker i Oslo, mer tillitsbaserte løsninger uten større behov for vakthold).

For å ivareta et rikt og levende kulturliv i Bærum, i tråd med kommunale satsingsområder og planer, så er ikke kutt veien å gå, og vi håper frivillighetskulturen skjermes på best mulig måte i framtidige budsjetter. I krevende tider er det ekstra viktig med godt samarbeid, og her er vi i Bærum Kulturråd mer enn klare til å bidra for å løfte det lokale kulturlivet i tiden fremover.

Med vennlig hilsen
Bærum Kulturråd

Anders Tangen
Daglig leder

